

Профіль освітньої програми «Соціологія»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Форми навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр з соціології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти Бакалавр Спеціальність 054 Соціологія Освітня програма Соціологія
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Суспільство як соціальна система (соціальна взаємодія на макро-, мезо- та мікросоціальному рівні, зокрема соціальна диференціація та інтеграція, інституціоналізація, відтворення й трансформація соціальної структури та культури, соціальний вплив на формування особистості, соціальні проблеми та конфлікти); - Управління - цілеспрямована дія на сфері суспільного життя, галузі економіки, підприємства, колективи, що забезпечує їх оптимальне функціонування і розвиток на основі використання властивих суспільству об'єктивних закономірностей розвитку; <p>Цілі навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розвинути загальні і професійні компетенції на основі оволодіння сучасними технологіям з вивчення соціальних проблем; - Розвинути соціологічний спосіб мислення, сформувати системний підхід до розуміння закономірностей розвитку суспільства та навички аналітичної роботи із соціальною інформацією; - Оволодіти методологією та методикою прикладних соціологічних досліджень з актуальних проблем сучасного суспільства; - Розвинути науково-дослідницькі навички з організації та проведення прикладних соціологічних досліджень, продукування нових ідей; - Здійснювати соціологічне забезпечення наукового супроводу управління процесами в організаціях, установах тощо;

	<p>- Сформувати у здобувачів активну громадянську позицію, сприяти їхньому особистісному розвитку.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> знання про особистість, соціальні групи, соціальні явища і процеси; соціальні структури та нерівності; соціальні практики; соціальні інститути; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі, як на національному, так і глобальному рівня.</p> <p>Основні поняття: суспільство, соціальна система, соціальні процеси та зміни, соціальна взаємодія, соціальний факт, громадська думка, соціальні інститути та організації, соціальне управління, соціальна проблема, соціологічне дослідження.</p> <p>Методи: загальнонаукові, інформаційні; широкий спектр методів збору й аналізу соціологічної інформації (анкетне опитування, глибинне інтерв'ю, фокус-групи, кейс-стаді тощо); використання математико-статистичних методів та спеціалізованого програмного забезпечення SPSS, а також сучасних інформаційно-комунікативних технологій для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>Інструменти й обладнання: технічне обладнання (комп'ютер, проектор, прикладні програми), сучасні інформаційні пошукові ресурси, застосовувані в соціологічній діяльності.</p>
Академічні права випускників	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Програма спрямована на професійну діяльність соціолога-практика в сфері управління соціальними процесами, зокрема на місцевому та регіональному рівнях, який є компетентним:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовувати, проектувати, реалізовувати та представляти результати соціологічних досліджень; - аналізувати виклики та тренди соціально-культурних, економічних, політичних явищ та процесів, розробляти обґрунтовані моделі їхнього розвитку; - реалізовувати фахові компетентності в просторі соціологічного супроводу, в сферах управління та стратегічного планування в партнерстві з державними, муніципальними, громадськими та приватними стейкхолдерами; - здійснювати фахову діяльність на засадах професійної етики та академічної доброчесності.
Особливості програми	Програма спрямована на формування у здобувачів культури креативної та навчально-дослідницької

	<p>спільноти і реалізує два ключові вектори: фундаментальна підготовка з академічної соціології, з урахуванням новітніх тенденцій і розробок у галузі та практичне засвоєння і впровадження у професійній діяльності компетентностей з проектування, організації та реалізації соціологічних досліджень і проектів як в сфері соціологічної науки, так і в сфері муніципального, соціокультурного, партисипативного та організаційного управління.</p> <p>Характеристиками програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> -практико-орієнтований підхід, заснований на співробітництві під час практичної підготовки з міжнародними програмами і партнерами, органами влади, бізнесом, аналітичними центрами та громадськими організаціями; -студентоорієнтований підхід, спрямований на розвиток особистих професійних здібностей, участі в програмах академічної мобільності, розкриття креативності, формування навичок до самонавчання та самоаналізу, розвиток емоційного та культурного інтелекту; -етикоорієнтований підхід, що ґрунтується на засвоєнні та дотриманні принципів академічної доброчесності та професійної етики. <p>Програма виконується як в академічному, так і в активному дослідницькому середовищі.</p> <p>Освітня програма надає можливості наукового та професійного зростання на базі Центру соціологічних досліджень МДПУ імені Богдана Хмельницького під час реалізації соціологічних досліджень та проектної діяльності.</p>
<p>Придатність до працевлаштування *Класифікатор професій ДК 003:2010 https://hrliga.com/docs/KP-2010_dBz.htm</p>	<p>3439 Асистент соціолога 1483 Менеджер (управитель) у соціальній сфері 2446.2 Соціальний аудитор 2442.2 Соціолог 2419.3 Спеціаліст державної служби (місцевого самоврядування)</p>
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Студенто-центроване навчання, ініціативне самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий підхід; Лекції мають як академічний, так і інтерактивний характер. Семінарські заняття проходять у малих групах, поширеними є методи: фасилітовані дискусії, контент-аналіз, проектні (творчі) завдання, проблемно-пошуковий, мозковий штурм, SWOT-аналіз та інші.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що</p>

	<p>передбачає оцінювання студентів за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності. Спрямована на опанування навчального матеріалу з освітньо-професійної програми: поточний, періодичний контроль, підсумковий контроль, письмові та усні екзамени, заліки, диференційовані заліки за результатами навчальної та виробничої практик.</p> <p>Семестровий підсумковий контроль з навчальних дисциплін проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку та/або екзамену в термін встановлений графіком навчального процесу. Загальна сума балів підсумкового семестрового контролю складає 100 балів.</p> <p>Підсумкова атестація включає захист випускної кваліфікаційної роботи (дипломна робота) або комплексний кваліфікаційний екзамен з соціології.</p>
III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми ЄКТС	<p>На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС.</p> <p>Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми.</p>
IV. Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання в галузі соціології та прикладних соціальних досліджень, розробляти й обґрунтовувати базові рекомендації щодо вирішення соціальних проблем, зокрема таких, що характеризуються невизначеністю умов</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1 Вміння обґрунтовувати власну позицію;</p> <p>ЗК 2 Володіння українською мовою (письмово й усно).</p> <p>ЗК 3 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології</p> <p>ЗК 6 Здатність використовувати різні види рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>

	<p>ЗК 7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 9 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК10 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій,</p> <p>ЗК11 Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК12 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК13 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК14 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК15 Знання загальної місцевої історії, національної історії, європейської історії в порівняльній перспективі).</p> <p>ЗК16 Здатність аналізувати та інтерпретувати політичні процеси в Україні, та світі в цілому</p> <p>ЗК17 Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК18 Здатність проводити паралелі з теперішнім часом</p> <p>ЗК19 Розуміння соціальних процесів, трендів, можливостей і викликів соціальних змін в Україні та світі.</p> <p>ЗК20 Розуміння соціальної обумовленості особистості та життєвого шляху індивіда, а також ролі індивіда в життєдіяльності соціальних організацій, спільнот і суспільств.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 1 Здатність аналізувати суспільні рухи, організації, використовуючи теоретичний потенціал парадигм колективної поведінки, мобілізації ресурсів, ідентичності;</p> <p>СК 2 Здатність вільно орієнтуватися у базових та альтернативних типах вибіркового соціологічних досліджень;</p> <p>СК 3 Здатність підготовки соціологічної інформації</p>

	<p>для обробки за допомогою комп'ютерних програм, особливості формування та функціонування соціологічних архівів;</p> <p>СК 4 Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК 5 Здатність визначати організаційну та економічну структури підприємства/організацій, статус його виробничих підрозділів</p> <p>СК 6 Здатність використання базових комп'ютерних програм обробки емпіричних даних, отриманих в ході проведення соціологічного дослідження;</p> <p>СК 7 Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій.</p> <p>СК 8 Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога.</p> <p>СК 9 Здатність застосувати соціологічний дослідницький інструментарій.</p> <p>СК 10 Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.</p> <p>СК 11 Здатність мати цілісне уявлення про політичні передумови формування інформаційного суспільства;</p> <p>СК 12 Здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології.</p> <p>СК 13 Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефаківців</p> <p>СК 14 Здатність розпізнавати, розуміти та оцінювати ефективність використання різних комп'ютерних програм обробки соціологічної інформації;</p> <p>СК 15 Здатність самостійно планувати, організувати та проводити соціологічне дослідження</p> <p>СК 16 Здатність організувати процес управління структурними підрозділами підприємства</p> <p>СК 17 Здатність розкривати основні особливості економічної культури в українському суспільстві;</p> <p>СК 18 Здатність формувати альтернативні стратегії розвитку підприємства, організації, установи.</p> <p>СК 19 Здатність формулювати управлінські рішення, оцінювати і вибирати їх альтернативи.</p>
<p>V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p>	
<p>PH01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній,</p>	

- дослідницькій та інших сферах професійної діяльності.
- RH02. Виявляти здатність до критичного мислення та аргументації власної позиції
- RH03. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань.
- RH04. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації.
- RH05. Вміти застосовувати методи обґрунтування стратегічних управлінських рішень.
- RH06. Вміти розробляти програму соціологічного дослідження.
- RH07. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.
- RH08. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.
- RH09. Застосовувати знання з маркетингу, стратегічного управління для розробки стратегій організації та її реалізації.
- RH10. Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі.
- RH11. Здатність організувати процес управління структурними підрозділами підприємства
- RH12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога.
- RH13. Обґрунтовувати власну позицію, робити та аргументувати самостійні висновки за результатами досліджень і аналізу професійної літератури.
- RH14. Описувати та застосовувати базові критерії науковості та об'єкту дослідження. Формулювати дослідницькі запитання та конкретизувати мету дослідження.
- RH15. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач.
- RH16. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.
- RH17. Розробляти дизайн та інструментарій для досліджень базового рівня складності .
- RH18. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми.
- RH19. Формувати систему загальних і специфічних законів, що виявляють і закріплюють типові, відносно сталі зв'язки в суспільстві, його соціальних інститутах і системах;

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи
--	--

<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Кваліфікаційна робота є самостійним дослідженням здобувача, яка підлягає обов'язковій перевірці на плагіат. Передбачає здобуття компетентностей до розв'язання складних спеціалізованих задач у галузі соціології, які характеризуються комплексністю та невизначеністю, передбачають застосування теорій та методів соціологічної науки, демонстрацію компетентностей на рівні аналізу соціальних процесів і явищ, систематизації результатів досліджень, формулювання висновків.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p> <p>Захист кваліфікаційної роботи проходить публічно на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання.</p>
<p>Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Доктори і кандидати наук: соціологічних, філософських, історичних, психологічних, філологічних,</p> <p>ВНЗ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років відповідно до ст. 60 Закону України «Про вищу освіту» та ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова КМУ від 30.12.2015 р., №1187).</p> <p>Конкретні форми підвищення кваліфікації визначає ВНЗ.</p> <p>Участь у національних та міжнародних конференціях, симпозіумах тощо.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>технічне обладнання (комп'ютери, проектори, прикладні програми), сучасні інформаційні пошукові ресурси, застосовувані в соціологічній діяльності.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Забезпеченість освітньої програми підготовки бакалаврів соціології відповідно до умов ліцензування (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. №1187) та акредитації ЗВО, зокрема, наявність:</p> <ul style="list-style-type: none"> науково-методичних комплексів дисциплін (у тому числі електронні версії); навчальної та навчально-методичної літератури, статистичних матеріалів; методичних рекомендацій для проведення практичних робіт; підручники, навчальні посібники; періодичні видання

	<p>та інтернет-ресурси.</p> <p>Програмне забезпечення управління навчальним процесом елементи дистанційного навчання за програмою Moodle.</p> <p>Забезпечення доступу здобувачів вищої освіти до Інтернет-ресурсів та використання пакетів спеціалізованих ліцензованих програм, обладнання аудиторій сучасними засобами навчання.</p>
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Відповідно до договору №474 між МДПУ імені Б.Хмельницького та Східноєвропейським національним університетом ім.Л.Українки здобувачі спеціальності 054 Соціологія можуть проходити виробничу практику у Лабораторії соціологічних досліджень при факультеті соціальних наук Східноєвропейського національного університету ім. Л.Українки
Міжнародна кредитна мобільність	Можливість кредитної академічної мобільності у ЗВО країн ЄС
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Ліцензія на навчання іноземних здобувачів Вищої освіти за спеціальністю</p> <p>Соціологія в межах ліцензійного обсягу на вакантні місця</p> <p>Протокол АК № 117 від 30 червня 2015 р. (наказ МОН України від 03.07.2015 №1683-л)</p>

Гарант освітньої програми

Глебова Н.І.